

TÜREB Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Serdar Ataseven: “Yerli ve Hiç Tükenmeyecek Olan Rüzgar Kaynağını, Enerji Dış Borcumuzun Azaltılması İçin Süratle Kullanmalıyız”

Rüzgar enerjisi alanında birçok gelişmenin yaşandığı ve bu alandaki yatırımların hızla hayata geçtiğini gözlemlediğimiz 2014 yılında, rüzgar enerjisi sektörünün en güçlü sivil toplum kuruluşu olan TÜREB’e gündemi soralım istedik. Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği (TÜREB) Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Serdar Ataseven’den 2014 yılını değerlendirmesini istedik.

TÜREB olarak rüzgar enerjisi sektörü açısından 2014 yılını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Biliyorsunuz son yıllarda her yıl ortalama 500 MW santral işletmeye alınıyordu. 2014 yılına ilk altı ayda 466 MW rüzgar santralini işletmeye alarak giriş yaptık. Daha ilk yarı yılda bu rakama ulaşınca sektörün hızlı gidişi için sevindik. Fakat sonrasındaki çözümlenemeyen izin süreçleri ve arttırılan harç bedelleri ile lisans iptalleri sektörü yavaşlattı.

Buna rağmen 2014 yılını 3.800-4.000 MW civarında bir kurulu güce kapatacağız. Aslında daha fazla kurulu güce ulaşabilirdik. Yıl içinde karşılaşılan sorunlar sektör oyuncularını bir parça yavaş hareket etmeye zorladı.

Bununla birlikte yıl sonuna doğru 10. Kalkınma Planı içeriği açıklandı ve rüzgar sektörü için umut verici oldu. Kalkınma Bakanlığı’nın açıkladığı planda, özellikle rüzgara vurgu yapılarak enerji kaleminden gelen dış borcun azaltılması için, yenilenebilir enerji kaynaklarının desteklenmesi ve hızla kullanımının yaygınlaştırılması gerektiği belirtildi. Tabi bu durum Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın aldıkları kararlarla çelişiyor. Bir taraftan enerji dış borcunun azaltılması için yenilenebilir kaynaklara önem verilmeli deniliyor, diğer taraftan da harçlar 12 kat arttırılıp, bazı bölgeler rüzgara kapatılıyor. Rüzgar sektörünü takip eden yerli ve yabancı yatırımcılar şu an izlemeye. Bu çelişen kararlarla, rüzgar sektöründe mevzuatların oturmadığı,

Mustafa Serdar Ataseven
TÜREB Yönetim Kurulu Başkanı

stabil bir piyasanın oluşmadığı izlenimi yaratılıyor. Bu da önümüzdeki yıllarda yabancı yatırımcının Türkiye’de yapmayı planladığı yatırımı başka ülkelere kaydırmasına neden olabilir. Umarız bunlar bir an önce çözüme kavuşturulur ve hızla yolumuza devam ederiz.

TÜREB olarak her fırsatta rüzgarın hız kesmemesi için kamu ile özel sektör arasında koordinasyonu sağlamaya ve çözümçül öneriler sunmaya devam ediyoruz. Zaman zaman karşılaşılan sorunlar sektörde huzursuzluk yaratsa da bunları aşmaya ve hedefe doğru ilerlemeye gayret ediyoruz.

Türkiye’de tüm enerji kaynaklarını düşündüğünüzde, yenilenebilir enerjinin orta ve uzun vadede alabileceği minimum ve maksimum paylar sizce ne oranda olacak?

Yenilenebilir enerji tüm dünyada yaygınlaşmaya devam ediyor. Bir süre sonra yenilenebilir enerjinin ilk sırada olacağı bir dönem yaşayacağız. Ülkemizde de sürekli artan bir ivme ile yenilenebilir enerji yoluna devam ediyor. Rüzgarda 1 Kasım 2007 tarihinden bu yana başvuru alınmamış oluşu, sektörün önümüzdeki bir iki yıl içinde işletmeye alınan santral sayısını etkileyebilir. Umarız önümüzdeki yıl alınacak yeni müracaatlar hızla sonuçlandırılıp hayata geçirilir ve rüzgarda sürdürülebilir bir ilerleme sağlanmış olur. 2015 yılında rüzgarda en az 1000 MW’lık santralin hayata geçeceğini düşünüyoruz. Orta vadede ise, mevcut düzenlemelerle devam edildiğinde 2023 yılında 10.000-10.600 MW civarında bir kapasiteye ulaşacağımızı öngörüyoruz. Uzun vadedeki eğilimler rüzgarın getirisinin yüksek olacağını ve dışa bağımlılığımızı azaltmada büyük rol oynayacağını gösteriyor.

Rüzgar enerjisinin genel sorunları ve dernek olarak sunduğunuz çözüm önerileri hakkında bilgi verebilir misiniz?

2005 yılından bu yana rüzgar enerjisi için çok yol katedildiği bir gerçek. Bununla birlikte koyduğumuz hedeflere baktığımızda yapacak çok işimizin olduğu ve hızla yol almamız gerektiği görülüyor.

Fakat sektör hızla giderken ansızın önüne çıkan engeller sektörün gelişimini yavaşlatıyor. Son iki yıldır izin süreçleri nedeniyle birçok proje durma noktasına geldi. Orman ve Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılan 2014/1 Sayılı Orman Genelgesi ile bazı bölgeler rüzgara kapatıldı. Daha önce lisans almış, şu an izin sürecinde olan

projeler sıkıntıya girdi. Diğer taraftan 2 Mayıs sendromu olarak adlandırılan ve 2013 Şubat ayından beri üzerinde durulan lisans iptalleri konusu gündeme geldi. Hem yatırımcı, hem finans kuruluşları, hem de üreticiler yaşanan lisans iptalleri ile sert bir fren yaptılar. Ayrıca süreç içinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından alınan harçlar 10-12 kata varan miktarlarda arttırıldı. Bu da proje fizibilite çalışmalarını bozdu. Sektör adına olumsuzluk yaratan bu değişiklikler hem yerli hem de yabancı yatırımcıları huzursuz etti.

Bizim rüzgar sektörünün önünü açmamız lazım. Hızla ilerlemesini sağlayacak düzenlemeleri bir an önce yapmamız gerekiyor. Yerli ve hiç tükenmeyecek olan rüzgar kaynağını, enerji dış borcumuzun azaltılması için süratle kullanmalıyız. Karbon salınımı olmayan, küresel ısınma ile mücadelede önemli bir kaynak olan rüzgar geleceğimizin teminatı aslında. TÜREB olarak yurt dışındaki örnekleri inceliyor, sektör toplantılarında çözüm yollarını kamu ile paylaşıyoruz. Umarız kısa zamanda rüzgardaki ilerleyişimizi yavaşlatan bu sorunlarımız çözüme kavuşur.

Ulusal ve uluslararası gelişmeler dikkate alındığında, 2015 yılı için Türkiye enerji piyasasında ne gibi gelişmelerin olacağını öngörüyorsunuz?

Dünyada tüm yatırımlar yenilenebilir enerjiye doğru kayıyor. Petrolcü Rockefeller ailesi bile 50 milyar Dolarlık bir yatırımı fosil yakıtlardan alıp yeşil enerjiye yatıracaklarını açıkladı. Geçtiğimiz ay açıklanan 10 yıllık Kalkınma Planında Türkiye’nin de yenilenebilir kaynaklara daha fazla önem vermesi gerektiği belirtiliyor. Rüzgarı ve güneşi bol bir tarım ülkesi olarak, bu kaynakları değerlendirip yatırıma dönüştürecek birçok yatırımcının olacağına inanıyoruz. 2015 yılındaki başvuruda bunu hep birlikte göreceğiz.

Temsilcisi olduğunuz sektör için 2015 yılından beklentileriniz nelerdir?

Dünya Enerji Konseyi (GWEC) Başkanı kömürün yerini yenilenebilir enerji, özellikle de rüzgar alacak dedi. Konvansiyonel kaynaklar terk ediliyor. Dünya genelinde yenilenebilir enerji yükselme trendi içinde. 2015 yılında rüzgardaki sıkıntılar aşırsa yıl sonunda 1000-1200 MW’lık bir gücü daha ülkemize kazandırmış olabiliriz. Yeni başvuruların yoğun olacağını tahmin ediyoruz.

Kısa sürede bu başvuruları değerlendirip sonuçlandırabilirsek rüzgardaki ilerleyiş hız kazanır. Sonrasında ise her yıl 1500-2000 MW’lık projelerin hayata geçmesi mümkün.

Son olarak eklemek istediklerinizi aktarabilir misiniz?

Kasım ayının başında gerçekleştirdiğimiz TÜREK 2014 Kongremize bu yıl yurt dışından katılım yüksek oldu. EWEA CEO’su, GWEC başkanı, Danimarka Enerji Bakanı ve 12 ülkenin Rüzgar Enerjisi Birliği Başkanları katıldı. 31 Mart-2 Misan 2015 tarihleri arasında Kıtalararası Rüzgar Enerjisi kongremiz yapılacak.

Dünya Enerji Konseyi, Avrupa Rüzgar Enerjisi Birliği ve TÜREB’in ortaklaşa düzenledikleri dünyadaki ilk etkinlik olacak. Avrupa ve Asya’yı birleştiren İstanbul, bu kongre ile bütün kıtaları birleştirmeye hazırlanıyor. Avrupadaki sanayicileri, yatırımcıları bir araya getirmeyi hedefliyoruz. Orta doğu, Türkiye Cumhuriyetler, Afrika pazarı, Avrupa, Amerika’daki sanayicileri, rüzgar oyuncularını bir araya getireceğiz.

Bu kongre ile rüzgarda çıtamızı yükseltiyoruz. Gelişmeleri TÜREB web sayfasından takip edebilirsiniz.

Teşekkürler...